

ภาคผนวกแนบท้ายประกาศแนวปฏิบัติ
ที่ นป. 5/2566 เรื่อง แนวทางการพิจารณาการลงทุนของบริษัทที่มีลักษณะ
เป็นการประกอบธุรกิจบริหารจัดการเงินลงทุน (investment company)

1. ที่มา

คณะกรรมการกำกับตลาดทุนได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุญาตให้เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ต่อผู้ลงทุนและประชาชนทั่วไป และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันไม่ให้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์และบริษัทจดทะเบียนใน SET และ mai มีการประกอบธุรกิจในลักษณะการบริหารจัดการเงินลงทุน (investment company) และไม่มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของบริษัทมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในลักษณะเช่นเดียวกับการประกอบธุรกิจบริหารจัดการเงินลงทุน อันเป็นการหลีกเลี่ยงหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนรวม การจัดการกองทุนส่วนบุคคล ผู้จัดการเงินทุนสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือผู้จัดการเงินทุนสินทรัพย์ดิจิทัล รวมทั้งเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน

2. แนวทางการพิจารณา

การลงทุนในหลักทรัพย์ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือสินทรัพย์ดิจิทัลของบริษัทที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างตามข้อ 2.1 และข้อ 2.2 เป็นมูลค่ารวมกันเกินกว่าร้อยละสี่สิบของสินทรัพย์รวมตามงบการเงินหรืองบการเงินรวมงวดล่าสุด ถือเป็นการประกอบธุรกิจบริหารจัดการเงินลงทุน (investment company)

แนวทางการพิจารณา

การคำนวณสัดส่วนการลงทุนดังกล่าวให้พิจารณาจากงบการเงินรวมงวดล่าสุด โดยหากบริษัทไม่มีเงินลงทุนในบริษัทย่อย ให้ใช้งบการเงินของกิจการ แต่หากมีเงินลงทุนในบริษัทย่อย ให้ใช้งบการเงินรวม ซึ่งได้นำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมจัดทำและตัดรายการระหว่างกันออกแล้ว

2.1 การลงทุนในหุ้นที่ไม่ได้ออกโดยบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมของผู้ขออนุญาต
หรือการลงทุนในหุ้นที่ไม่มีผลให้บริษัทที่ออกหุ้นดังกล่าวเป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมของผู้ขออนุญาต

แนวทางการพิจารณา

พิจารณาจากการลงทุนในหุ้นของบริษัทที่ไม่มีสถานะเป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมหรือกิจการร่วมค้าของบริษัทเป็นมูลค่ารวมกันเกินกว่าร้อยละ 40 ของสินทรัพย์รวมตามงบการเงินหรืองบการเงินรวมงวดล่าสุด เนื่องจากการลงทุนในลักษณะดังกล่าวเป็นการลงทุนที่บริษัทไม่มีส่วนร่วมในการบริหาร

ตัวอย่างการพิจารณา

การลงทุนในบริษัทอื่นในสัดส่วนการถือหุ้นที่ค่อนข้างสูง เช่น เกินกว่าร้อยละ 20 ของหุ้นทั้งหมดของบริษัทดังกล่าว เป็นต้น แต่บริษัทไม่ได้มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่มีส่วนร่วม

ในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของบริษัทนั้น จะต้องนำเงินลงทุนดังกล่าวมารวมในการพิจารณาการเป็น investment company ด้วย

กรณีการลงทุนที่ไม่เข้าข่ายทำให้บริษัทมีลักษณะ investment company

(1) การลงทุนที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมาคำนวณ ประกอบด้วย

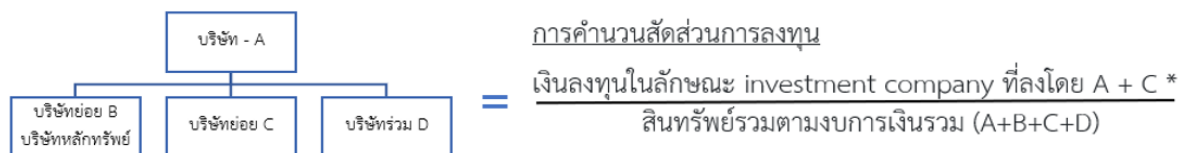
(ก) เงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือกิจการร่วมค้า ซึ่งถือว่าบริษัทมีอำนาจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของนิติบุคคลดังกล่าว อย่างไรก็ตามหากบริษัทร่วมดังกล่าวประกอบธุรกิจลักษณะบริหารจัดการเงินลงทุน (investment company) หรือมีการลงทุนที่มีมูลค่าเกินกว่าร้อยละ 40 ของสินทรัพย์รวม จะไม่ได้รับการยกเว้น โดยให้นำมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เข้าข่ายเป็น investment company ไปรวมคำนวณในการลงทุนเพื่อพิจารณา ลักษณะ investment company ด้วย

(ข) เงินลงทุนที่เกี่ยวข้องหรือสนับสนุนธุรกิจของบริษัท เช่น การลงทุนในบริษัทที่จะช่วยในการดำเนินธุรกิจหรือมีความร่วมมือหรือสนับสนุนธุรกิจระหว่างกัน (synergy) รวมทั้งการดำเนินธุรกิจบนห่วงโซ่คุณค่า (value chain) เป็นต้น (รายละเอียดเพิ่มเติมตามข้อ 2.3)

(ค) เงินลงทุนในบริษัทในเครือที่อยู่ภายใต้บริษัทใหญ่เดียวกันหรือการลงทุนในบริษัทเครือข่ายที่แสดงได้ว่ามีนโยบายหรือทิศทางในการร่วมมือหรือสนับสนุนการดำเนินงานระหว่างกัน (รายละเอียดเพิ่มเติมตามข้อ 2.4)

(2) หากบริษัทมีเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมที่ประกอบธุรกิจสถาบันการเงิน ไม่ต้องนำการลงทุนของบริษัทย่อยหรือเงินลงทุนในบริษัทร่วมของผู้ขออนุญาตมารวมคำนวณเพื่อพิจารณา ลักษณะการเป็น investment company เช่น หากบริษัทมีเงินลงทุนในบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ การคำนวณเงินลงทุนอื่นเพื่อพิจารณาการเป็น investment company ให้พิจารณาการเงินรวมที่ไม่ได้รวมหลักทรัพย์ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือสินทรัพย์ดิจิทัลที่ลงทุนโดยบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์นั้น เป็นต้น

ตัวอย่างการคำนวณสัดส่วนการลงทุนที่เข้าข่ายเป็น investment company
กรณีบริษัท A มีบริษัทย่อยเป็นบริษัทหลักทรัพย์

*หมายเหตุ : บริษัทย่อย B ไม่นับรวม เนื่องจากประกอบธุรกิจหลักทรัพย์

บริษัทร่วม D ไม่นับรวม เนื่องจากเป็นบริษัทร่วมที่บริษัท A มีอำนาจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานตามข้อ 2.2.2 (1)(ก)

2.2 การลงทุนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผลตอบแทนจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าเงินลงทุนหรือดอกผล

แนวทางการพิจารณา

การที่บริษัทมีการลงทุนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาหรือเก็งกำไรจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าเงินลงทุน ดอกเบี้ย หรือเงินปันผล ถือเป็นการบริหารจัดการเงินลงทุน ซึ่งเข้าข่ายต้องนำมารวมคำนวณการเป็น investment company ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ดังกล่าวยกเว้นไม่ต้องนำเงินลงทุนเพื่อบริหารสภาพคล่องที่มีความเสี่ยงต่ำมารวมคำนวณ เนื่องจากเป็นการลงทุนที่ไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงานของบริษัทจากการลงทุนดังกล่าว และเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการสภาพคล่องภายในบริษัท

ตัวอย่างการพิจารณา

(1) การที่บริษัทมีสภาพคล่องส่วนเกินและนำไปลงทุนในหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ดิจิทัล แม้จะเป็นการลงทุนชั่วคราวหรือระยะสั้น และมีตลาดรองซื้อขายหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ดิจิทัลดังกล่าวแต่ถือเป็นเงินลงทุนที่มีความเสี่ยง จึงต้องนำมารวมคำนวณในการลงทุนเพื่อพิจารณาลักษณะ investment company ด้วย

(2) สินทรัพย์ดิจิทัลเป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงและมีความผันผวนค่อนข้างมาก ซึ่งส่วนใหญ่บริษัทจะถือไว้เพื่อการซื้อขายเก็งกำไร ดังนั้น แม้บริษัทจะได้สินทรัพย์ดังกล่าวมาจากการประกอบธุรกิจ เช่น การขุดเหมือง เป็นต้น ก็จะต้องนำมารวมคำนวณในการลงทุนเพื่อพิจารณาลักษณะ investment company ด้วย

การลงทุนที่ไม่เข้าข่ายทำให้บริษัทมีลักษณะ investment company

(1) การลงทุนเพื่อบริหารสภาพคล่องที่มีความเสี่ยงต่ำ ได้แก่ การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล ตราสารหนี้ที่กระทรวงการคลัง คำประกันต้นเงินและดอกเบี้ยเต็มจำนวนอย่างไม่มีเงื่อนไข และหน่วยลงทุนของกองทุนรวมตลาดเงิน หรือกองทุนรวมตราสารหนี้

ทั้งนี้ การลงทุนในหุ้นกู้ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ที่กระทรวงการคลังไม่ได้คำประกันต้นเงินและดอกเบี้ยเต็มจำนวนอย่างไม่มีเงื่อนไข จะไม่ได้รับยกเว้นตามหลักเกณฑ์ข้างต้น

(2) กรณีที่บริษัทมีการลงทุนในหุ้นกู้ที่ออกโดยบริษัทร่วม ให้พิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการลงทุน โดยหากเป็นลงทุนเพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินเป็นการเฉพาะแก่บริษัทร่วมในรูปหุ้นกู้¹ การลงทุนในหุ้นกุดังกล่าวจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณการเป็น investment company เนื่องจากถือเป็นส่วนหนึ่งของการลงทุนในบริษัทร่วม แต่หากบริษัทร่วมดังกล่าวเสนอขายหุ้นกู้ให้กับผู้ลงทุนสถาบันหรือผู้ลงทุนทั่วไป โดยบริษัทจดทะเบียนเข้าซื้อหุ้นกุดังกล่าวด้วย ถือเป็นการลงทุนเพื่อแสวงหาผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยหรือกำไรจากการซื้อขายหุ้นกู้ของบริษัทร่วมนั้น บริษัทจะต้องนำเงินลงทุนในหุ้นกู้ไปรวมคำนวณในการพิจารณาการเป็น investment company ด้วย

¹ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงหุ้นกู้ที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บริษัทร่วมที่มีลักษณะเป็น investment company

(3) การลงทุนในหลักทรัพย์แปลงสภาพจะต้องนำมาพิจารณาในลักษณะการเป็น investment company กรณีบริษัทลงทุนในบริษัทแห่งหนึ่งซึ่งไม่ได้จัดประเภทเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม ในขณะเดียวกันได้มีการลงทุนในหลักทรัพย์แปลงสภาพ (ใบสำคัญแสดงสิทธิหรือหุ้นกู้แปลงสภาพ) ของบริษัทดังกล่าวด้วย ซึ่งหากใช้สิทธิแปลงสภาพแล้ว จะทำให้เปลี่ยนสถานะเป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสิทธิของผู้ถือหลักทรัพย์แปลงสภาพไม่เท่ากับสิทธิของผู้ถือหุ้น เช่น สิทธิออกเสียง หรือสิทธิในการรับเงินปันผล เป็นต้น ดังนั้น การถือหลักทรัพย์แปลงสภาพจึงไม่ทำให้บริษัทมีอำนาจควบคุมหรือมีส่วนร่วมบริหารจัดการในบริษัทดังกล่าว จึงเข้าข่ายเป็นการลงทุนเพื่อแสวงหาผลตอบแทนในรูปจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าเงินลงทุน หรือดอกผล จากหลักทรัพย์แปลงสภาพ และต้องนำทั้งเงินลงทุนในหุ้นและหลักทรัพย์แปลงสภาพดังกล่าวมานับรวมในการพิจารณาลักษณะการเป็น investment company จนกว่าบริษัทจะใช้สิทธิแปลงสภาพและเปลี่ยนสถานะเป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมในงบการเงินแล้ว

อย่างไรก็ดี หากการลงทุนในใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของบริษัทร่วมเป็นการซื้อตามสัดส่วนการถือหุ้น (warrant RO) และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผลตอบแทนจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าเงินลงทุน หรือดอกผล แต่มีวัตถุประสงค์ในการถือไว้เพื่อรักษาสัดส่วนในการลงทุนในบริษัทร่วม จะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินลงทุนใน warrant RO ไปรวมคำนวณ

(4) การลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสี่ยงเกิดจากการดำเนินธุรกิจหลักของบริษัทในมูลค่าและลักษณะที่เป็นการค้าตามปกติธุรกิจ (normal business operation) เช่น ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนหรือความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาวัตถุดิบ การทำ forward contract เพื่อซื้อขายสินค้าที่เป็น commodities และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest rate swap) เป็นต้น จะเข้าข่ายได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมาคำนวณในการพิจารณาลักษณะ investment company แต่หากเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า และสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น การทำ short stock futures เป็นต้น จะไม่ได้รับการยกเว้นตามเกณฑ์นี้ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในลักษณะ investment

หากเป็นการลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเพื่อการอื่นที่มีใช้การป้องกันความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจหลัก หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อการเก็งกำไร (speculate) เช่น การซื้อ/ขายสัญญา future หรือ forward การเป็นผู้ถือ²หรือผู้ออก³ option เป็นต้น จะต้องนำมูลค่าฐานการลงทุน (notional amount) หรือ exposure ของอนุพันธ์นั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบวกหรือด้านลบมาพิจารณารวมคำนวณในการพิจารณาการเป็น investment company โดยให้ใช้ค่าสมบูรณ์ (absolute value) ไม่สามารถหักลบ notional amount หรือ exposure ระหว่างอนุพันธ์ได้

² ผู้ถือออพชั่น (option holder) ให้นำมูลค่าฐานการลงทุนมาพิจารณา โดยให้ใช้ราคา exercise price หรือ strike price คูณจำนวนสินทรัพย์อ้างอิง

³ ผู้ออกออพชั่น (option writer) ให้ใช้มูลค่าดังนี้ (1) กรณี call option ใช้ราคา market price คูณกับจำนวนสินทรัพย์อ้างอิง หรือ (2) กรณี put option ใช้ราคา strike price คูณกับจำนวนสินทรัพย์อ้างอิง

2.3 การลงทุนที่เกี่ยวข้องหรือสนับสนุนธุรกิจ

แนวทางการพิจารณา

การลงทุนในหุ้นของกิจการอื่นที่ไม่ใช่บริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม ซึ่งหากบริษัทสามารถแสดงได้ว่า เป็นการลงทุนเพื่อให้เกิดความช่วยเหลือ ความร่วมมือ หรือให้การสนับสนุนการประกอบธุรกิจระหว่างกัน ในลักษณะเป็นห่วงโซ่คุณค่าตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำของการดำเนินธุรกิจ (“value chain”) หรือเป็นการลงทุนเพื่อให้ความช่วยเหลือหรือมีการประสานความร่วมมือระหว่างกัน (“synergy”) จะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมานับรวมในการพิจารณาลักษณะการเป็น investment company

ตัวอย่างการพิจารณา

(1) การลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องที่เป็น value chain เช่น การลงทุนในบริษัทที่ผลิตวัตถุดิบหรือเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต ซึ่งจะทำให้บริษัทมั่นใจว่าจะสามารถบริหารจัดการวัตถุดิบอย่างเพียงพอหรือสามารถวางแผนการผลิตได้อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

(2) การลงทุนในบริษัทอื่นที่ก่อให้เกิด synergy เช่น ความร่วมมือด้านวัตถุดิบ บุคลากร หรือเทคโนโลยี เป็นต้น อันจะช่วยเพิ่มความสามารถในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น (รายได้เพิ่มขึ้นหรือต้นทุนลดลง) เช่น บริษัทจดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจโรงพยาบาล ซึ่งมีการลงทุนในโรงพยาบาลอื่นที่ไม่ถือเป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์หรือการรักษาพยาบาล อันมีลักษณะเป็นเครือข่ายโรงพยาบาลของบริษัท หรือการที่บริษัทลงทุนในธุรกิจที่แตกต่างกัน แต่เป็นการสนับสนุนธุรกิจหลักของตนเอง เช่น การลงทุนในบริษัทที่ทำธุรกิจสื่อโฆษณา เพื่อประโยชน์ในการทำการตลาดในผลิตภัณฑ์ของบริษัท หรือลงทุนในบริษัทที่พัฒนาซอฟต์แวร์ เพื่อที่จะนำซอฟต์แวร์นั้นมาใช้กับบริษัท เป็นต้น

(3) กรณีที่บริษัทจดทะเบียนไปลงทุนในหุ้นบริษัทจดทะเบียนอื่นหรือบริษัทอื่นที่ประกอบธุรกิจประเภทเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน แต่การลงทุนดังกล่าวไม่ได้มีความให้ความช่วยเหลือระหว่างกันหรือไม่ได้ก่อให้เกิด synergy ใด ๆ ไม่เข้าข่ายได้รับยกเว้นตามหลักเกณฑ์นี้

(4) กรณีการลงทุนในธุรกิจอื่นเพื่อเข้าไปศึกษาหรือเรียนรู้ในธุรกิจนั้นก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะลงทุนหรือขยายกิจการนั้นต่อหรือไม่ จะไม่ได้รับการยกเว้น เนื่องจากการลงทุนดังกล่าวไม่มีความเกี่ยวข้องหรือสนับสนุนธุรกิจของบริษัท เช่น ธุรกิจหลักของบริษัทเกี่ยวข้องกับการผลิตและจำหน่ายด้านการเกษตร แต่เข้าไปลงทุนในหุ้นของบริษัทที่ประกอบธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อศึกษาหาความรู้หรือความเป็นไปได้ในการขยายธุรกิจไปยังธุรกิจโรงไฟฟ้างดงามในอนาคด เป็นต้น

2.4 การลงทุนในบริษัทในเครือที่อยู่ภายใต้บริษัทใหญ่เดียวกันหรือการลงทุนในบริษัท เครือข่ายที่แสดงได้ว่ามีนโยบายหรือทิศทางในการร่วมมือหรือสนับสนุนการดำเนินงานระหว่างกัน

แนวทางการพิจารณา

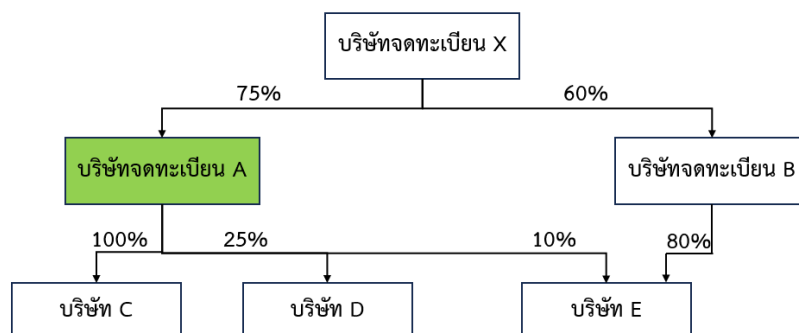
โดยที่บริษัทจดทะเบียนบางแห่งมีการดำเนินงานในลักษณะเป็นกลุ่มหรือเครือข่ายขนาดใหญ่ ซึ่งอาจมีการประกอบธุรกิจประเภทเดียวกันหรือหลากหลายประเภท โดยการดำเนินงานอยู่ภายใต้นโยบายการบริหารจัดการของบริษัทจดทะเบียนที่เป็นบริษัทใหญ่เดียวกันหรือที่เป็นกลุ่มเครือข่ายเดียวกัน โดยมีการให้ความช่วยเหลือหรือให้การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจระหว่างกันภายในกลุ่มหรือภายในเครือข่าย ทั้งนี้ หากบริษัทจดทะเบียนมีการร่วมลงทุนในบริษัทอื่นที่อยู่ภายใต้บริษัทใหญ่เดียวกันหรือกลุ่มเครือข่ายเดียวกันที่แสดงได้ว่ามีนโยบายหรือทิศทางในการร่วมมือหรือสนับสนุนการดำเนินงานระหว่างกัน แม้การลงทุนในบริษัทอื่นดังกล่าวไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม ก็จะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินลงทุนดังกล่าวมานับรวมในการพิจารณาลักษณะการเป็น investment company

ตัวอย่างการพิจารณา

(1) การพิจารณาการเป็นกลุ่มเดียวกันหรือเครือข่ายเดียวกัน ต้องเป็นกรณีที่บริษัทจดทะเบียนได้เปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นการทั่วไปว่า บริษัทจดทะเบียนและเงินลงทุนในบริษัทอื่นดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในบริษัทในเครือของบริษัทจดทะเบียนที่เป็นบริษัทใหญ่รายเดียวกัน หรืออยู่ในกลุ่มเครือข่ายของบริษัทจดทะเบียนเดียวกัน เช่น มีการเปิดเผยข้อมูลในเว็บไซต์ หรือแบบ 56-1 one report เป็นต้น

(2) กรณีบริษัทจดทะเบียนหลายแห่งที่เปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นการทั่วไปว่าเป็นกลุ่มเดียวกันหรือเป็นเครือข่ายเดียวกันอย่างชัดเจน หากมีการร่วมลงทุนในบริษัทจำกัดแห่งหนึ่งซึ่งถือเป็นบริษัทในกลุ่มหรือเครือข่ายเดียวกันนั้น แม้สัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทจำกัดดังกล่าวจะไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม แต่เป็นนโยบายของกลุ่มหรือเครือข่ายที่จะร่วมลงทุนหรือให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ระหว่างกัน การลงทุนในบริษัทจำกัดดังกล่าวจะเข้าข่ายได้รับยกเว้นตามหลักเกณฑ์นี้

โครงสร้างกลุ่มกิจการในแบบ 56-1 one report

บริษัทจดทะเบียน X เปิดเผยในแบบ 56-1 one report ว่า บริษัทจดทะเบียน A และ B เป็นบริษัทในเครือจากกรณีข้างต้น บริษัทจดทะเบียน A ที่มีการลงทุนในบริษัท E ร้อยละ 10 ถือเป็นการลงทุนในบริษัทในเครือที่อยู่ภายใต้บริษัทใหญ่เดียวกัน ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินลงทุนดังกล่าวมานับรวมในการพิจารณาลักษณะการเป็น investment company

(3) การที่บริษัทจดทะเบียนหลายแห่งมีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน (shared resource) เช่น การจัดตั้งบริษัทที่ให้บริการด้าน back office โดยบริษัทจดทะเบียนแต่ละแห่งจะร่วมกันถือหุ้นในบริษัทดังกล่าว เป็นต้น ถือเป็นการลงทุนในบริษัทในกลุ่มหรือเครือข่ายเดียวกัน ซึ่งจะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินลงทุนดังกล่าวมารวมคำนวณการเป็น investment company

3. การพิจารณาการเปิดเผยข้อมูล

บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่มีการลงทุนในหลักทรัพย์ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือสินทรัพย์ดิจิทัล (อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง) ซึ่งมีมูลค่ารวมกันเกินกว่าร้อยละ 40 ของสินทรัพย์รวมตามงบการเงินหรืองบการเงินรวม ให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสัดส่วนการลงทุน ยอดรายการเคลื่อนไหว ระหว่างงวด (ยอดการลงทุนต้นงวด ยอดรายการซื้อ ยอดรายการขาย การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของราคาตลาด (unrealized gain or loss) และยอดการลงทุนปลายงวด) และผลกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจริง (realized gain or loss) ในหมายเหตุประกอบงบการเงินทุกงวด เริ่มตั้งแต่งวดที่บริษัทมีสัดส่วนการลงทุนเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จนถึงงวดที่สัดส่วนการลงทุนลดลงต่ำกว่าร้อยละ 40

ทั้งนี้ ในกรณีที่บริษัทประสงค์ที่จะลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นในระหว่างงวด บริษัทจะต้องพิจารณาและประเมินสัดส่วนการลงทุน ณ จุดที่ตัดสินใจลงทุน เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่ทำให้สัดส่วนการลงทุน ณ วันสิ้นงวดไตรมาส้นเกินกว่าอัตราที่ประกาศกำหนด รวมทั้งควรจัดเก็บเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ ในกรณีที่บริษัทประเมินแล้วเห็นว่า ณ จุดที่ตัดสินใจลงทุน สัดส่วนจะไม่เกินอัตราที่ประกาศกำหนด แต่ ณ สิ้นงวดไตรมาส้น มีเหตุอื่นที่ทำให้บริษัทมีสัดส่วนการลงทุนเกินกว่าอัตราที่กำหนด บริษัทก็ควรอธิบายเหตุผลของการลงทุนและผลการประเมินข้างต้นไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินของงวดไตรมาส้นด้วย

แนวทางพิจารณา

การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ให้เปิดเผยข้อมูลที่เกิดขึ้นเฉพาะในช่วง 3 เดือนของงวดไตรมาส้น ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการเงินงวดประจำปี ให้เปิดเผยเฉพาะข้อมูลของงวดไตรมาสที่ 4 ของงวดปีบัญชีนั้น โดยบริษัทมีหน้าที่ต้องเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินทุกงวดที่มีสัดส่วนการลงทุนในลักษณะ investment company จนถึงงวดที่มีสัดส่วนต่ำกว่าร้อยละ 40

ตัวอย่างแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ตัวอย่างที่ 1

เงินลงทุนที่มีลักษณะเป็น investment company

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม ต.ค. - ธ.ค. 25XX	สัดส่วนต่อ สินทรัพย์รวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 25XX	857	38%*
ซื้อเงินลงทุน	120	
ขายเงินลงทุน (ต้นทุนของเงินลงทุน)	(300)	
Unrealized gain or loss (เพิ่มขึ้น/(ลดลง))	<u>250</u>	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25XX	<u>927</u>	<u>42%**</u>
กำไร (ขาดทุน) ที่เกิดขึ้นจริง	55	

*สัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวด **สัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม ณ วันสิ้นงวด

คำอธิบายเกี่ยวกับสัดส่วนการลงทุน :

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25XX บริษัทมีเงินลงทุนทั้งสิ้น 927 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42 ของสินทรัพย์รวม อย่างไรก็ตาม บริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้สัดส่วนเงินลงทุนดังกล่าวเกินกว่าร้อยละ 40 ของสินทรัพย์รวม แต่ยังไม่เข้าข่ายเป็น investment company เนื่องจากบริษัทได้ขายเงินลงทุนบางส่วนออกไปในช่วงเดือนตุลาคม 25XX ก่อนที่จะลงทุนเพิ่มเติมในวันที่ 25 พฤศจิกายน 25XX โดยบริษัทได้พิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ การปรับมูลค่าเงินลงทุนที่ลงทุนไว้แล้วให้สะท้อนราคาตลาด และไม่มีเหตุการณ์ที่ทำให้สินทรัพย์รวมของบริษัทเปลี่ยนแปลงไปจากงวดก่อนอย่างมีนัยสำคัญ โดยการลงทุนเพิ่มเติมดังกล่าวไม่ทำให้สัดส่วนเงินลงทุนต่อสินทรัพย์รวมเกินกว่าร้อยละ 40 ของสินทรัพย์รวม อย่างไรก็ตาม โดยที่สภาพเศรษฐกิจในช่วงปลายปี 25XX ดีขึ้น และราคาหลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ที่บริษัทลงทุนไว้ทั้งหมด มี unrealized gain เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ตัวอย่างที่ 2

เงินลงทุนที่มีลักษณะเป็น investment company (หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม ต.ค. - ธ.ค. 25XX	สัดส่วนต่อ สินทรัพย์รวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 25XX	907	35%*
ซื้อเงินลงทุน	-	
ขายเงินลงทุน (ต้นทุนของเงินลงทุน)	-	
Unrealized gain or loss (เพิ่มขึ้น/(ลดลง))	-	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25XX	<u>907</u>	<u>41%**</u>
กำไร (ขาดทุน) ที่เกิดขึ้นจริง	20	

*สัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวด **สัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม ณ วันสิ้นงวด

คำอธิบายเกี่ยวกับสัดส่วนการลงทุน :

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25XX บริษัทมีเงินลงทุนทั้งสิ้น 907 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41 ของสินทรัพย์รวม อย่างไรก็ตาม ในระหว่างงวดไตรมาสที่ 4 ปี 25XX บริษัทไม่ได้มีการซื้อขายเงินลงทุนเพิ่มเติม หรือมีการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนแต่อย่างใด เพียงแต่มีการบันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าของเครื่องจักรที่ใช้ประกอบธุรกิจหลัก จำนวน 200 ล้านบาท ทำให้สินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25XX ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้สัดส่วนเงินลงทุนต่อสินทรัพย์รวมเกินกว่าร้อยละ 40 ทั้งนี้ บริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัทยังไม่เข้าข่ายมีลักษณะเป็น investment company

ตัวอย่างที่ 3

เงินลงทุนที่มีลักษณะเป็น investment company (หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม ต.ค. - ธ.ค. 25XX	สัดส่วนต่อ สินทรัพย์รวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 25XX	907	35%*
ซื้อเงินลงทุน	200	
ขายเงินลงทุน (ต้นทุนของเงินลงทุน)	-	
Unrealized gain or loss (เพิ่มขึ้น/(ลดลง))	-	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25XX	<u>1,107</u>	<u>45%**</u>
กำไร (ขาดทุน) ที่เกิดขึ้นจริง	20	

*สัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม ณ วันต้นงวด **สัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม ณ วันสิ้นงวด

คำอธิบายเกี่ยวกับสัดส่วนการลงทุน :

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25XX บริษัทมีเงินลงทุนทั้งสิ้น 1,107 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 45 ของสินทรัพย์รวม ซึ่งเข้าข่ายเป็น investment company โดยเกิดจากการเข้าซื้อเงินลงทุนในตราสารทุนจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 25XX อย่างไรก็ตาม บริษัทอยู่ระหว่างพิจารณาดำเนินการลดสัดส่วนเงินลงทุน โดยมีแผนที่จะขายเงินลงทุนบางส่วนในไตรมาสถัดไป ซึ่งคาดว่าจะทำให้สัดส่วนเงินลงทุนต่อสินทรัพย์รวมต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด